

BÁDEJ SI

zpravodaj Skautského archivu

2. číslo

4/2018

Vážení přátelé, bratři a sestry, dárci a příznivci Skautského archivu, přinášíme vám druhé číslo zpravodaje a s ním novinky jara 2018. Děkujeme všem dárcům, pomocníkům a příznivcům a těšíme se na osobní setkání na akcích, jež chystáme.

Roman Šantora – Bobo, vedoucí archivu

PŘEDSTAVUJEME: PLZEŇSKÁ EXPOZITURA

Odkdy vaše expozitura funguje?

Plzeňská expozitura funguje od roku 2009, kdy se podařilo získat místnost a vybavení pro archiv. V roce 2015 jsme se přestěhovali do současných prostor. Již od 90. let však existuje archiv ORJ Plzeň město, který je nyní umístěn ve stejných prostorách a je v podstatě součástí expozitury.

Shromažďujete kromě dokumentů i jiné věci?

Součástí našich fondů je i knihovna, ve které ukládáme skautské časopisy, příručky i beletrii do roku 1970. Novější publikace umísťujeme do knihovny ORJ Plzeň-město na Americké 27 v Plzni. Z trojrozměrných předmětů shromažďujeme vlajky, razítka, máme i sbírku odznaků, pohlednic, historický totem, dřevěné placky apod.

Kolik materiálů asi máte?

Odhadem máme okolo 30-40 běžných metrů materiálů, z nichž ale část projde ještě skartačním řízením.

Jaké zajímavosti, které vlastníte, bys uvedl?

V archivu ORJ Plzeň-město máme materiály po Janu Krausovi – Šiwovi z doby první

republiky. Z jiných okresů máme obsáhlou pozůstalost br. Havla Šmída – Šerifa z Rokycan, kterou nám předal ještě za svého života. Obsahuje historické kroniky, fotografie a další dokumenty za téměř 100 let existence rokycanského skautingu. Významná je též pozůstalost Miloslava Maška – Mazlíka z Klatov.

Pořádáte i nějaké akce, jako jsou výstavy apod.?

Podílíme se spolu s plzeňskými sběrateli na různých výstavách. V loňském roce jsme uspořádali velkou fotografickou výstavu na 21 panelech ve Smetanových sadech v Plzni ke stoletému výročí plzeňského skautingu. Součástí výstavy byla i přednáška s promítáním fotografií.

Jak je expozitura přístupná pro badatele a kde ji najdeme?

Expozitura se nachází ve Františkánské 16 v Plzni a je přístupná po dohodě s Davidem Kourou – Dodýšem na mailu dodys@centrum.cz nebo tel. 773 444 910.

David Koura – Dodýš,
vedoucí plzeňské expozitury

PŘÍRŮSTKY ZA LEDEN-DUBEN 2018

✦ **Rodina Řeháků** nám zapůjčila k digitalizaci další část rozsáhlé sbírky dokumentů a fotografií, tentokrát především z bývalé Riegrovi župy, z ústředí Junáka konce 30. let, ale i z počátku let devadesátých.

✦ **Zdena Strachotová** ze Znojma nám předala prostřednictvím SU v Brně rozsáhlý archiv znojemského Junáka od 20. let do konce století. Včetně kronik, fotografií, vlajek apod.

✦ Díky **Zubovi a Chingovi** z vodní Pětky se k nám dostala obří pozůstalost po sestře Amlerové. Obsahuje jak její osobní skautské památky, tak materiály po I. Mikšovičovi, oddílech střediska Vatra nebo Svojsíkovu oddílu.

✦ Rodina **R. Tománka** věnovala archivu část jeho pozůstalosti, která doplní cenné materiály předané za jeho života. Za převoz děkujeme Dodýšovi.

✦ **Vlasta Dufková** nám doplnila další část muzejních předmětů po své mamince Vlastě Mackové.

✦ **Olga Pujmanová** předala archivu velmi vzácné kokardy a trikolory z převratových dnů roku 1918 po svém otci K. Strettim. K vidění budou na výstavě v Poštovním muzeu.

✦ Pravnučka významného činovníka B. Večerky **Nikola Čadová** nám zaslala mnoho unikátních fotografií z prvorepublikových skautských akcí především ve Slezsku.

✦ Až z Kanady k nám doputovaly poválečné deníky tehdejší pražské skautky **Pavly Skybové**.

✦ **Vítězslav Čermák** nám předal další část svých deníků ze skautování z Příbrami.

✦ Svůj fond doplnil také **br. Pucek**, který nám již v minulosti věnoval např. své deníky z dětství nebo dokumenty z jamboree v Koreji.

✦ Stejně tak **Logan**, jenž fond obohatil o další razítka, dokumenty, ale i cenné knihy.

✦ Krásný deník z poválečné lesní školy k nám doputoval od **Evžena Holase** z Brna.

✦ Elektronicky jsme získali rozsáhlý soubor dokumentů a obrazových materiálů k počtě českých skautů od **br. Mareše**.

✦ Stejnou cestou k nám připutovaly vzpomínky na Šumavskou brigádu od bratrů **K. Chudomelky – Čutky a Mirko Krále**.

✦ Za další drobné přírůstky děkujeme Agimu, Bobrovi, Dodýšovi, Jističovi, Menhartovi, Řešetlákovi, p. Svobodovi, St. Špinlerovi, Vlkovi, Windymu a dalším.

NOVÉ TITULY V KNIHOVNĚ

✦ **Postavy žižkovského betléma**

(Městská část Praha 3)

Drobná publikace obsahující postavy a životopisy předobrazů figurek unikátního betléma, mezi nimiž je i A. B. Svojsík, Rychlé šípy či Široko.

✦ **Tři životy – Lucie Šmídová** (Karolinum)

Životopis Františka Falerského – pražského skauta, odsouzeného v procesu s D. Skálovou, politického vězně a aktivisty K231.

✦ **Studia ethnologica Pragensia 2/2017**

(FF UK)

Sborník věnovaný trampingu z etnologické perspektivy, kde se samozřejmě objevují zmínky i návaznosti na skautské hnutí.

✦ **Svatá Barbora – V. Mašek, M. Pokorný, M. Šindelka** (Lipník)

Komiksově vyličený případu B. Škrlové, ve kterém v nedobré světlo figurují i skauti, bohužel i takovéto případy mají být uchovány.

✦ **V tichu a skrytu – E. Vlasáková** (Kalich)

Životopis vychovatele Ferdinanda Krcha, který je spojen s počátky junáctví a především s lesní moudrostí M. Seiferta.

PROJEKTY SKAUTSKÉHO ARCHIVU

Skautské osmičky na Facebooku

Od ledna nás najdete i na facebooku, kde přinášíme aktuality z historie a péče o paměť skautingu, letos také seriál skautské osmičky, připomínající skauty v letech 1918, 1938, 1948 a 1968 >> www.facebook.com/skautskyarchiv

Pošli to dál!

pošta českých skautů a další příběhy

20. 6.–28. 10. bude v pražském Poštovním muzeu probíhat největší výstava o skautingu za posledních mnoho let. Určená je především mladým skautům a skautkám. Bude jiná, než výstavy, které jste viděli: interaktivní, donutí vás se zamyslet, ukáže vám, jak skauti za posledních sto let pomáhali republice a společnosti. Více se dozvíte a termín návštěvy pro svou družinu/oddíl zarezervujete na >> www.skautskyinstitut.cz/republika

Na své si přijdou i milovníci historie a sběratelé. Těšit se mohou například na olympijskou vlajku pod kterou skauti pochodovali

v roce 1918, telegraf L. Šimka (hlavního kapitána VS) používaný při poště č. skautů na Petříně nebo příležitostné razítko (vpravo).

S tématem výstavy je spojená i **letošní soutěž**, kterou připravujeme s časopisem Skaut-Junák, věnovaná sto letům republiky. Pro výherce je připraven speciální příležitostný odznak.

Více na www.skautskyinstitut.cz/republika

TEMATICKÉ POZVÁNKY

Výstava **Pocta Rychlý šípům**, k jejich osmdesátinám, se uskuteční 22. 5.–29. 6. v pražské Galerii Lucerna (po-pá 16-21 hod) a najdete na ní čtyřicet nových příběhů Rychlých šípů v podání současných komiksářů. Více na www.rychlesipy.org

Známý ilustrátor dobrodružných příběhů **B. Konečný – Bimba** by se letos dožil sto let. Při této příležitosti proběhne výstava v Mariánské Týnici, Praze, Plzni a ve Zlíně. Vyjde také kniha *Ženy a dobrodružství Bohumila Konečného*. Více na www.bimba.cz

NA ČEM DÁLE SPOLUPRACUJEME

✦ FF UK jsme pro překlad poskytli řecky psané deníky z 2. světové války **J. Burghause-
ra – Jumba**, místostarosty Junáka a zástupce vedoucího J. Foglara v pražské Dvojce. Toto téma zaujalo i média, která přinesla několik reportáží jak v televizi, tak v rozhlasu. Chystá se i rozsáhlý text v časopise Moderní dějiny.

✦ Mediálně jsme také vystupovali v příspěvcích k výročí stoletého vzniku 1. oddílu vodních skautů a k výročí narození **E. Štorcha**.

✦ Česká televize začíná točit **šestnáctidílný seriál** pro dětské diváky věnovaný vzniku republiky a jeho osobnostem. Hlavní postavou bude dědeček, kurýr skautské pošty v podání P. Zedníčka, který vypravuje svým pravnou-

čatům, co zažil. Při tom se setkávají s různými osobnostmi politiky, kultury i skautingu jako s A. B. Svojsíkem, J. Wolkerem či E. Štorchem. Archiv je konzultantem scénářů i zapůjčovatelem různých dobových předmětů. Těšit se můžeme na podzim.

✦ Zapůjčujeme také rozličné předměty a fotografie **Skautskému muzeu**, které připravuje Klub skautských sběratelů Junáka na setkání VS Navigamus.

✦ Zapůjčili jsme i krojovou košili, opasek a odznak pro postavu skauta **Ladislava Raší-
na**, který účinkuje v chystaném snímku České televize o Ladislavu Rašínovi.

JAK MŮŽETE POMOCI

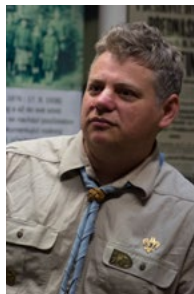
☞ Budeme moc rádi, když se rozhodnete podpořit uchování a připomínání skautské historie a další aktivity Skautského institutu drobným příspěvkem v **Klubu podporovatelů**
>> skautskyinstitut.cz/podporte-nas

☞ Pátráme po osudech bratří **Josefa a Zdenka Churavých**, kteří skautovali po válce na Moravě a byli perzekuováni komunistickým režimem.

☞ Hledáme **dobrovolné pomocníky** pro pořádání archiválií v pražském archivu i elektronické pořádání a popisování dokumentů z domova odkudkoli, stačí počítač s internetem.

☞ Hledáme **vedoucí krajských expozitur** pro Vysočinu, Středočeský, Jihomoravský a Zlínský kraj.

KONTAKT

Ústřední skautský archiv
Čimická 780, 180 00 Praha 8
tel. 777 663 996
archiv@skautskyinstitut.cz
www.skautskyinstitut.cz/archiv
www.facebook.com/skautskyarchiv
vedoucí: Roman Šantora – Bobo

Děkujeme Klubu skautských sběratelů Junáka za možnost vkládání tohoto zpravodaje do ZIPSS.